

Badania entomofauny rezerwatów przyrody Śląska Opolskiego

Entomological studies in the nature reserves of the Opole Silesia

ANNA KOCOREK, JOANNA CZAJA

Uniwersytet Opolski, Zakład Zoologii Bezkręgowców, Oleska 22, 45-720 Opole,
e-mail: kocanka@uni.opole.pl, heyna@uni.opole.pl

ABSTRACT: There have been created 34 nature reserves in the Opole Silesia. Entomological studies have been carried out only in area of six of them. The subject of the researches have been mentioned such groups of insects as: *Heteroptera*, *Coleoptera* (*Curculionidae*, *Apionidae*, *Scolytidae*), *Lepidoptera*, *Odonata*, *Orthoptera*.

KEY WORDS: entomofauna, *Heteroptera*, *Lepidoptera*, *Coleoptera*, *Odonata*, *Orthoptera*, Opole Silesia, nature reserves.

Na Opolszczyźnie istnieje obecnie 34 rezerwatów przyrody. Obok zdecydowanej większości rezerwatów leśnych, na Śląsku Opolskim znajdują się również rezerwaty stepowe, torfowiskowe i wodne.

Badania entomofauny prowadzono jedynie w 6 rezerwach: „Ligota Dolna”, „Gipsowa Góra” (roślinność stepowa), „Bażany”, „Nad Bystrym”, „Boże Oko” (rezerwaty leśne), „Staw Nowokuźnicki” (rezerwat wodny). Dotyczyły one następujących grup owadów: *Heteroptera*, *Coleoptera* (*Curculionidae*, *Apionidae*, *Scolytidae*), *Lepidoptera*, *Odonata*, *Orthoptera*.

Badania heteropterofauny prowadzono głównie w rezerwach z roślinnością kserotermiczną. Stwierdzono wiele nowych stanowisk rzadko spotykanych gatunków *Heteroptera* na Śląsku i w Polsce (m.in. HEBDA 2002; LIS B. 1994; LIS B.; DANIELCZOK-DEMSKA 2001).

Od lat 70. poddano wnikliwej analizie także ryjkowce (*Curculionidae*, *Apionidae*) w trzech rezerwach Opolszczyzny – dwa z roślinnością kserotermiczną, jeden leśny (m.in. KUŚKA 1977, 1995, 1999). Pojedyncze informacje o innej grupie chrząszczy (*Scolytidae*) przynosi także praca SZCZEPAŃSKIEGO (1999) z rezerwatu „Bażany”.

Największym poligonem badawczym jest jednak „Ligota Dolna”. Obok chrząszczy i pluskwiaków badano tu intensywnie motyle i prostoskrzydłe. W obrębie tych grup znaleziono ciekawe gatunki kserotermofilne (BIELEWICZ 1966; BLAIK, HEBLA 1999; BLAIK, MAJER 2000; LIANA 1976).

Wśród rezerwatów Opolszczyzny przeważają rezerwaty leśne. Większość badań prowadzono jednak w rezerwach z przewagą roślinności kserotermicznej. Dlatego też wyniki powyższych badań są odwzorowaniem entomofauny głównie tych siedlisk.

PIŚMIENNICTWO

- BLAIK T., HEBLA G. 1999: Wpływ ścisłej ochrony muraw kserotermicznych na ich entomofaunę na przykładzie rezerwatu „Ligota Dolna” na Opolszczyźnie. *Przeg. Przyr.*, **10** (3-4): 183-188.
- BLAIK T., MAJER D. 2000: Nowe dla Śląska i rzadko spotykane gatunki motyli (*Lepidoptera*) stwierdzone na Opolszczyźnie. *Przeg. Przyr.*, **11** (4): 89-93.
- HEBDA G. 1999: Nowe stanowiska rzadkich na terenie Polski pluskwiaków różnoskrzydłych (*Insecta: Heteroptera*). *Acta ent. siles.*, **5-6**: 11-13
- HEBDA G. 2002: Terrestrial bugs *Heteroptera* (*Insecta: Hemiptera*) of the „Gipsowa Góra” Nature Reserve in Poland. *Cas. Slez. Muz. Opava*, (A), **51**: 91-95
- KUŚKA A. 1977: Materiały do znajomości ryjkowców (*Coleoptera: Curculionidae*) wylotu Bramy Morawskiej w Polsce. *Pol. Pismo ent.*, **47**: 3-16.
- KUŚKA A. 1995 [in lit.]: Inwentaryzacja wybranych rodzin chrząszczy (*Coleoptera*) Parku Krajobrazowego „Góry Opawskie”. Zarząd Opolskich parków krajobrazowych. *Pokrzywna*. [mscr.]
- KUŚKA A. 1999: Ryjkowce (*Coleoptera: Apionidae, Curculionidae*) nowe i rzadkie dla fauny Górnego Śląska i terenów przyległych. *Acta ent. siles.*, **5-6**: 25-30.
- LIANA A. 1976: Prostoskrzydłe (*Orthoptera*) siedlisk kserotermicznych na Wyżynie Małopolskiej. *Fragm. Faun.*, **20** (25): 469-556.
- LIS B. 1994: Pluskwiaki różnoskrzydłe Kamiennej Góry w Ligocie Dolnej (Górny Śląsk). *Acta ent. siles.*, **2** (2): 25-30
- LIS B., DANIELCZOK-DEMSKA K. 2001: Pluskwiaki różnoskrzydłe (*Insecta: Heteroptera*) Parku Krajobrazowego „Góra Św. Anny” (Górny Śląsk). *Natura Silesiae Superioris*, **5**: 53-59.
- SZCZEPAŃSKI W. 1999: Nowe stanowiska kornikowatych (*Coleoptera: Scolytidae*) w południowo-zachodniej Polsce. *Acta ent. siles.*, **5-6**: 41-47.